

SOKOLSKI GLASNIK

ORGAN JUGOSLOVENSKOG SOKOLSKOG SAVEZA

Izlazi svakog 1. i 15. u mesecu. - Godišnja pretplata 50 Din. - Uredništvo i uprava u Ljubljani, Narodni dom. - Telefon ured. 2543. - Račun pošt. šted. 10.932. - Oglasi po tarifi.

God. X.

Ljubljana, 1. oktobra 1928.

Broj 19.

Ljubljana, 1. oktobra 1928

Ima li za Vas, braće i sestre, u istoriji Jugoslovenskog Sokolstva lepsi i radosniji dan od 1. oktobra 1863, a to vam kažem da je to dan osnivanja »Južnog Sokola« matičnog sokolskog društva na slovenskom jugu. — Malo ih je braće u našim redovima, naročito u južnim krajevima naše domovine, koji poznaju istoriju postanka tega društva, zato će vas sigurno zanimati kako i zašto je došlo do osnivanja »Južnog Sokola« u Ljubljani, koji danas pod imenom »Ljubljanski Sokol« slavi 65 godišnjecu svog burnog života.

Na naše pitanje, kako je došlo do osnivanja slovenačkog telovežbačkog društva u Ljubljani, daje nam najbolji i najverniji odgovor originalan zapisnik »Sl. glavne skupštine održane 1. oktobra 1863 pod vodstvom provizorog odbora telovežbačkog društva« koji se kao svetinja čuva u arhivu »Ljubljanskog Sokola«.

U ukrasenoj telovežbačkoj dvorani u kući Fröhlichovoj stupio je 1. oktobra 1863 na govornički odar dr. Žerovec, kao predsednik pripremnega odbora telovežbačkog društva, koji se kao svetinja čuva u arhivu »Ljubljanskog Sokola«.

»Na temelju poziva u ljubljanskim novinama »Laibacher Zeitung«, »Naprej« i »Novice« sastali ste se danas na dogовор, radi osnivanja gimnastičkog društva. Reći vam moram, da se je prešle godine meseča avgusta pojavila misao o osnivanju slovenačkog telovežbačkog društva i da je u tu svrhu među prijateljima tog pokreta cirkulirao slediće poziv:

»Mens sana in corpore sano.«

»Svačemu će biti već poznato kako korisna je telovežba ili gimnastika, kako se telovežbom jača telo i duša. Korisno i bilo, da bi se gimnastika i u Ljubljani više udobazila i da bi se osnovalo gimnastičko ili telovežbačko društvo. — Ko bi htio pristupiti takvom društvu, neka javi to svojim podpisom. Sve ostalo će se tačnije odrediti (naime: pravila, društva, prostor, gimnastička dvorana itd.) čim će biti dovoljno potpisa« — Sledi potpisi sledeće »gospode:«

Draškler, Šreiber, Kobler, Bartelse, A. Jentl, Šmid, Verderber, Iber, Perdan, Uhl, Šule Jul., Coloretto, Saferlin, Čepon, Hofman, Konč, F. Drenik, M. Drenik, Jakše, Dolenc, Glesbočnik V. Orel, Pišček, Kušar, B. Jentl, I. Orel, Zelezničar, Kersnik, Sajović, Vidic, Pire, Finžgar, Germ, Ostanter, Fleišman, Poljska, Grinar, Ravnikar, Dr. Bleiweis, Dr. Žerovec, Bartol, Souvan, Čepon, Valenta, Strzelba, Steyer, A. Kocelj, Jos. Šule, Fabjan, Setine, Ledenik, I. Kocelj.

Mnoštvo potpisa (52) pokazalo nam je, da se u tom predmetu možemo nadati dobro budućnosti. Na drugi poziv: »S priloženim ste zamoljeni izabrati petoricu gospode, čija imena su niže navedena, koji će se brinuti kao komite za daljnje delo oko osnivanja telovežbačkog društva. Priložen van leži list, na kojeg izvođe upisati imena izabranih.

Ljubljana, 5. augusta 1862.« (Slede 53 imena).

— izabran je odbor petorice između potpisanih; te su na temelju lista III.: F. P. Vidic, dr. Žerovec, P. Draškler, J. Globočnik i J. Zelezničar; čiji izbor je javljen svemu članstvu IV. Postom t. zv. »Razglas«.

»Kod jučerašnjih izbora učestvovalo je od 52 potpisana člana 38 između kojih su većinom glasova bila izabrana gospoda F. P. Vidic, dr. Žerovec, P. Draškler, J. Globočnik i J. Zelezničar.

Ova gospoda će od sada dalje raditi i brinuti se oko brzog osnivanja telovežbačkog društva, a gospoda članovi neka se pitanjima obrate samo na taj komitet. To sada javlja — B. Jentl.

Ljubljana, 6. augusta 1862.«

Odve susrećemo prvi put potpis B. Jentla, da kojega znamo po drugim izvorima, da se je stvarno prvi primio misli osnovati slovenačko telovežbačko društvo. Njegovo je delo I. poziv, upućen užem krugu prijatelja školnih toj misli 27. jula 1862., a koji datum originalan zapisnik ne spominje. — Vratimo se dakle opet k predmetu, u tom slučaju našem zapisniku.

»Sadašnji privremeni odbor je 21. decembra 1862 uložio molbu za stalna pravila telovežbačkog društva u Ljubljani, sastavljenu po uzoru bečkih, veleslavnom e. k. zemaljskom predsedništvu.

Tome je sledilo rešenje od vodstva policije datirano sa 20. juna 1863,

DR. MILAN KRESTIĆ (Kragujevac), profesor, prosvjetar Šumadijske Župe:

Prilog k našim aktualnim pitanjima.

Mesto da odjekuju himne narodom i državnom jedinstvu, i da se na sve strane proslavlja prva decenija oslobođenja i ujedinjenja, tako reci danomice nam muče i dave sokolsku dušu izjave i povici o trim narodima, dvema svetovima, državno-istorijskim i kulturno istorijskim jedinicama i to me slično.

Zaostan, no neporeciv je fakt da je prvočembarska tvorevina u teškoj krizi. Bez sumnje, da se u toku ovih deset godina na svima stranama mnogo grešilo i mnogo zlo počinilo; ne da se poreći ni činjenica, da do neutečnosti današnjega stanja nije dovela samo neumješnost, neobaveštenost ili neznanje, već, nažalost, velikim delom takode zlonamernost i sebičnost u raznim oblicima; očigledno je još da nenavidići i štetnici narodni rasnočavaju i razjedinjavaju ono, što treba da je bratsko i jedinstveno. Jednom reči nemoguće je ne priznati, da je zlo otelo maha na sve strane.

Pa ipak, unatoč tome, mi Sokoli — iako nam se pod dojmom svega dora duša svija i grči — ne smemo klonuti i ne smemo dozvoliti da nam se poljulja vera u zdravi narodni instinkt i u nesavladljivu narodnu snagu. Ako iko, mi moramo ostati užvišeni nad svima današnjim nešrećnim zadievicama, rasprama i razdorima, i naši pogledi moraju biti i sada nepomučeno trezveni. Mi možemo i treba svima smelo da doviknemo: Ne ispijajmo čašu žući do dna, jer to nije nužno, ni potrebno! Zlo koje nas je snašlo nipošto ne upotrebljavajmo na to da ga povečamo i da njime stvaramo novo зло. Sve one udare i nedase, koje su nas evo snašle, bilo u unutarnjem, bilo u spoljnjem životu, smatrajmo za opšte narodne nesreće i podešavajmo svoje deljenje tako, kako bi smo njihovo dejstvo najuspešnije umanjili i potrili. »Sokolski Glasnik« je vrlo lepo izneo Šta da činimo s obzirom na Nettunske Konvencije. Dobra volja, smislen rad i uzdanje u svoju snagu učiniće, te čemo i njihovo razorno dejstvo prekonati. Istinoljubivošću sokolskog uništimo i gnušnu klevetu, kao da je Sumadija vojna isčupati pluća narodnoga organizma i žrtvovati svoju braću na severozapadu, zajedno s većim delom Primorja. Smelo rečimo: Ako se takova misao i začela u nečijim glavama, onda one nisu i ne mogu biti šumadijske glave. Tačav plan Šumadiji ne može dozvoliti već samo more njenе prolivenje krvia za slobodu, njenje nebrojene sene žrtava, njenje sva prošlost. A što Šumadija još čuti? Čuti jer brine, da nije možda ipak ono, što se danas tamo negde ispoljava i radi, nešto više od samo prelaznog oscjanja bola i uverenosti, neuravnotežnosti i afekta.

Ni pitanje i borba oko unutrašnjeg državnog uredenja, ne sme Sokola buniti, a još manje opredeljavati njegovo uverenje i njegove postupke. Oblik državnog uredenja ima da odreduje princip celishodnosti. Državna organizacija treba da bude najposposobnija za vršenje državnih funkcija i zadatka. Za nas je sporedno, dali će ona biti »centralistička« ili »decentralistička«, sa ili bez nekih pokrajinskih sabora. Mi, u toga pogledu, treba da tražimo jedino, da državno uredenje ne ometa i ne sprečava razvitak ideje jedinstva, drugim rečima da ne bude ni »dualistička«, ni »trialistička«, niti tome

br. 214 sa opaskama, radi kojih su se stalna pravila preradila, koja promena je opet odbijena s opaskom zemaljskog nomeništva od 29. augusta 1863, Br. 1314, radi kojih su pravila poslednji put bila preradena, i koje je e. k. naš mesništvo predsedništva sa dekretom od 25. septembra 1863, Br. 1536 održalo.

U originalnom zapisniku dodao je zapisničar svoju opasku »Hvala Bogu!«

»Ta pravila — rekao je dr. Žerovec — čitao Vam Dr. Bleiweis, da će znati kako glase.« Dr. Bleiweis čita zatim: Stalna pravila gimnastičkog društva u Ljubljani sa 20 §, koja je sastavio 4. septembra 1863 privremeni odbor.

»Zatim dr. Žerovec predlaže pitanje, koliko upisnine i članarine će svaki član davati. — Zaključilo se, da će se plaćati upisnine i forintu, a meseč-

slično, t. j. da ne bude sastavljena od dve ili više »državno-istorijske individualnosti«.

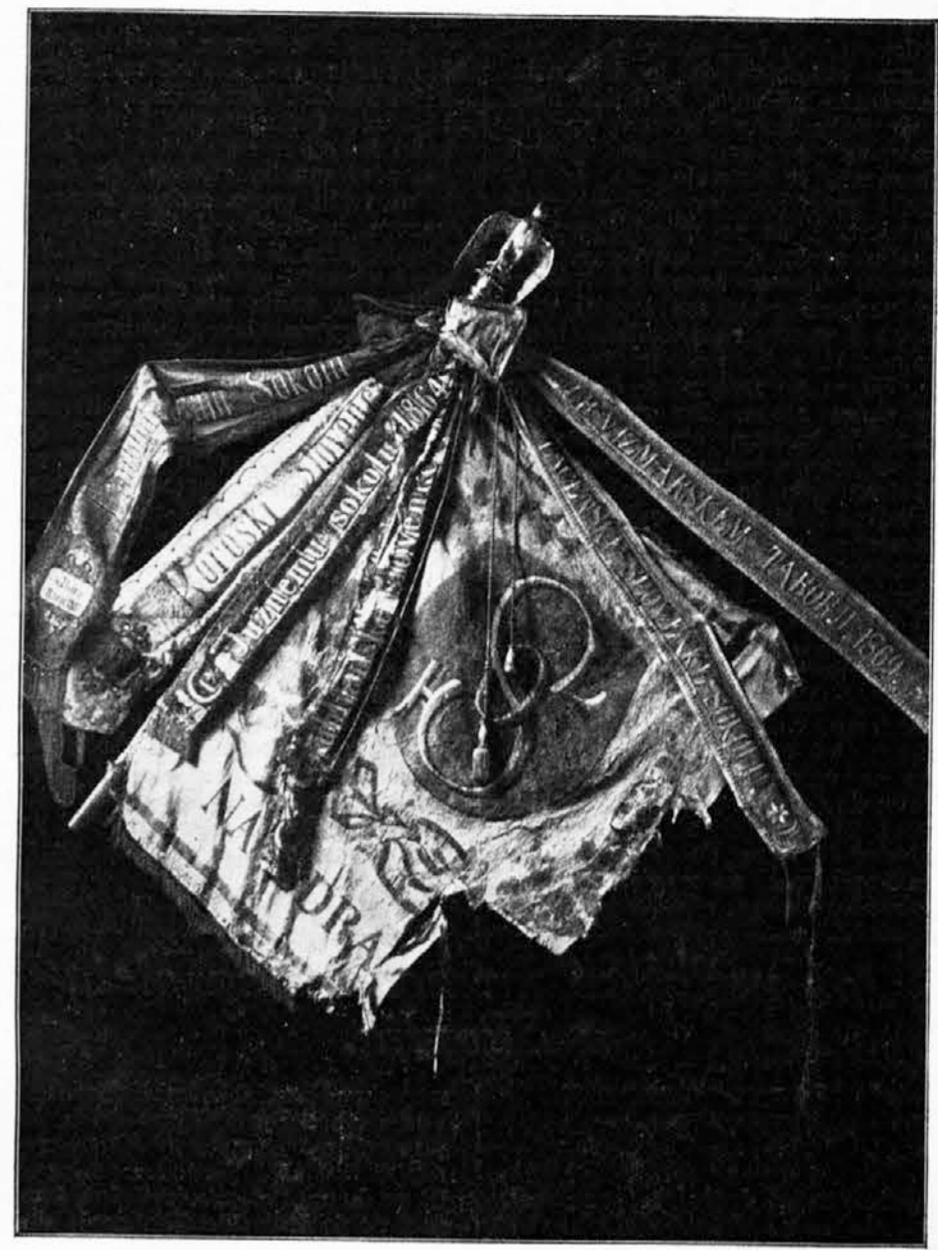
A sada da dodirnem još jedno pitanje, koje je evo, u našim sokolskim redovima, opet pokrenuto: pitanje odnosa nas, jugoslovenskih Sokola, prema hrvatskim Sokolima.

Treba prći, tako se opet čuje, preko onog što nas podvaja, i treba ponovo, ujediniti ono, što ima svaku da bude zajedno. I hrvatski Sokoli i mi izrasli smo iz istog korena; u pogledu sistema telesnog vaspitanja oboj smo jednaki; ideologija nam je, s neznatnim razlikama, jedna i ista; takođe i smer i svrha, dok su protivnosti samo »sumišljene« i, po svojoj prirodi, ni u koliko ne opravdavaju današnji naš nebratski stav. Eminantan izraz tog raspoloženja i takove argumentacije je »Otvorena riječ svim Sokolima« od br. Dr. Laze Popovića, čija je važnost, već stoga, što dolazi s jedne tako kompetentne strane, tolika, da nalaže svim mislećim Sokolima, da o njoj dobro razmisle i zauzmu prema njoj svoj stav.

Brat Dr. Laza Popović, pošto je konstatovao fakt, da su hrvatski Sokoli primili jugoslovensku ideologiju pa se opet vratili staroj hrvatskoj, ištiče da oni ipak stoje na terenu Slovenske, pa i Jugoslovenstva, jer se ne može tvrditi da oni neće po svaku cenu Jugoslovenstvo. Ideološki se tu dogodilo, da su hrvatski Sokoli stali na stanovištu »da mogu momentano bez posredstva nekog Jugoslovenstva da idu do Slovenstva«, dok mi, jugoslovenski Sokoli u tome putu ka Slovenstvu od uskog plemena, pravimo jedan posredan cilj, jednu etapu, jedan prelazni oblik, no koji, ipak, na kraju vodi u Slovenstvo. I kad stvar tako stoji, treba hrabro i bez ikavih ozira — nasuprot mračnim sokolskim silama — sa strane jugoslovenskih Sokola javno reći hrvatskim Sokolima: »Braće Hrvati, vi ste zato naša braća, jer bez Hrvata nema Jugoslovenstva, i u našem Jugoslovenstvu ste i vi, a osim toga braća Hrvati vi ste naša braća, jer ste Sloveni, kako ste se vekovima do sada bili, kako jeste i kakov čete ostati!« Pa malo dalje: »Ostanite vi hrvatski Sokoli, to što hoćete da jeste, živite vi i razdite po zakonima vašim, ali ne zaboravite na glavni zakon i vaš i naš: da smo Sloveni, to nikada ne zaboravite i mi od vas drugo ne tražimo.«

Dakle po rečima br. Laze Popovića Slovenstvo hrvatskih Sokola ima da bude osnovna činjenica, »glavni zakon«, pri određivanju našeg odnosa i držanja prema njima. I sada nastaje pitanje, dali zaista možemo pomoći tog merila da rešimo pitanje toga odnosa. Mislim da odgovor ima da glasi samo: ne možemo, pa ni onda, kad dozvolimo i priznamo, da su hrvatski Sokoli Sloveni, ne samo po porečku već i po svojoj slovenskoj ideologiji, koja ne mora biti različita od naše.

Medu ostale ideje, koje sačinjavaju suštinu Sokolstva, spada i naša rodosna ideja; i mnogi medu nama, kada govore o Slovenstvu, shvataju taj pojam u narodnosnom smislu. Ja smatram to za neopravданo, i koliko sam mogao razumeti naše najveće sokolske ideole, ni njihovo mišljenje nije, u tome pogledu drugogačije. Prema današnjem stanju stvari, slovenska slovenska ideja znači sokolsku težnju i sokolski rad na svestranoj užajamnosti i solidarnosti; to je ujedno njen poglaviti i osnovni smis

Zastava Južnega Sokola.

(1863—1928.)

Kot plaz, ki vgori se utrga ljut, razuzorje zeleno pobocene plodno, nebrzdan, neoviran, hrupno kruš razrije vrt in log in zemljo rodro — tako je čas, ta trdi gospodar, zapletel se v svilene gube troje in metal vate črt je v vihar, izvirala na pohode te in boje, izpirala žive barve, te bledil, dokler s čestitostjo te ni prekril in z resami natkal ob tebi čar!

A zemljo, ki jo divji bes in strah prebičal je v lice ji pretvoril, še ljuboš nam, še bolj je našo storil, da nanjo zremo v boji in solzah, da nanjo vsi v ljubezni zvesti zremo, da nanjo delamo in janjo mremo — tako i nate, ki si zmagovita, čeprav vsa ranjena, iz vsake borbe vstala, zre ljubav naša vekovita, ta ljubav, ki je nam tem više vzplala, čim bolj vihrala si ponosa in srdita!

Le sokol, ki ti je na kopje sel, in objemu davnih dob že požoltel — ta je ostal, povišan v ceni dragi, ta svojih kril ni čisto še razpel, ta ni se še pognal k poslednjem zmagi: ki poletu le pripravljen on stoji, da vse daljave bistro vid prebrodi,

Ljubljana, 1. oktobra 1928.

E. Gangl.

sao Mi smo svesni, da nas ka toj užajamnosti upućuje ne samo naše zajedničko poreklo i krvno i duhovno srodstvo, već i naši zajednički interesi, za koje smatramo da će biti najbolje obezbedeni, ako se bude stvorila jedna velika federacija slovenskih država. Mi smo evo stvorili veči slovenski sokolski savez i radimo predano i istrajno na bratskoj slovenskoj uzajamnosti, a dali će, pak, taj rad jednom dovesti i do stvaranja jedne jednostavne slovenske nacionalne misli, o tome nije vreme danas da razmišljamo, jer je to, u najmanju ruku tek pesma, sigurno ne bliske budućnosti. I kad tako shvatimo slovensku ideju, jasno je da ona može biti isto tako naša kao i hrvatskih Sokola i da prema tome ne može biti

mačkih telovežbačkih društava u Austriji i u inozemstvu uopšte, sve to zajedno dalo je nepredoran povod slovenačkim rodoljubima, da su nezavisno i potpuno samostalno nastojali oko toga, da stvore vlastito telovežbačko društvo i da na taj način otmu slovenačku emladinu i telovežbačke krogove štetnom uplivu germanizacije. Da je to društvo dobitilo ime »Južni Sokol« zasluža je onoga, koji je to predlagao i onih koji su to jednočasno pre 65. godinu primili.

»Ljubljanskem Sokolu«, koji slavi danas kao baštanik imena i zastave »Južnog Sokola« lepu slavu, 65 godišnjicu svog postanka i počedonosnog opstanka, kliče celokupno Jugoslovensko Sokolstvo, kao svom matičnom društву: »Ljubljanski Sokole! Živi! Rasti! Cvati! Pokazuj nam i dalje sokolski put! Zdravo!«

Dr. Costa se branio izbora, na poslednji ipak ga je preuzeo. Jednoglasno se

nikakav razlog za naše podvajanje, ali isto tako ni razlog za naše spajanje, isto ko što ne bi mogla da posluži ni za bazu našeg približenja s »Orlovima«, koji takođe tvrde za sebe da su Sloveni i da rade na ostvarenju slovenskih idea. Nisu krví samo »sokolski advokati« i »sokolska diplomacija« što hrvatski Sokoli i mi idemo u raskorak, već jedan mnogo važniji uzrok, jedan još glavniji »zakan« od onog gore spomenutog, a to je naš jugoslovenski nazor i naše sokolsko Jugoslovenstvo. Tu je koren našeg spora i podvojenosti, i jedino ćemo se onda zaista zblizići, pa i ponovo stopiti, a to je pitanje pravilno rešimo. Ne može se, u izvesnom smislu, poricati da su i hrvatski Sokoli Jugosloveni, ali, kad stvar tačno razmotrimo, videćemo da je drugo Jugoslovenstvo njihovo, a drugo naše. Oni shvataju Jugoslovenstvo analogo Slovenstvu: poglavito kao pitanje uzajamnosti, te pristaju, da se naš sokolski spor reši na »federalativnoj« osnovici, t. j. da se stvari jedan sa vezom triju nacionalnih sokolstava. Po njihovom: mi smo Jugosloveni stoga, jer pripadamo svim skupu jednoj etnografskoj i geografskoj celini. Naše Jugoslovenstvo je, pak, posve druge vrste. Mi se ne smatramo Jugoslovenima samo stoga, što smo rođeni ovde na slovenskom jugu, već što osećamo da smo pripadnici jedne velike zajednice, koja je u svojoj bitnosti narodnosna i ima sve odlike jedne narodnosne celine. Mi smo stvorili ovu veliku našu državu, jer smo se osećali i osećamo kao jedno; mi smo radili i radimo na ujednačenju našeg književnog jezika, na stvaranju i izgradivanju naše jednostavne kulture i u zajedničkim kulturnih vrednosti, jer hoćemo da živimo zajedničkim životom; mi odbacujemo svaku površinu na »rastavu«, jer kao jedno hoćemo da gradimo zajedničku budućnost i da živimo jedinstvenim istoriskim životom. Po tim našim željama i težnjama, mi smo jedna prva klaska stvaralačka sila, koja deluje

u pravcu razvitka i napretka, i ruši sve ono, što joj u tome pohodu smeta. Kao takovi, mi nipošto ne možemo činiti ustupaka na račun naše jugoslovenske sruštine, a po gotovu ne za one koji — makoliko nam inače bili bliski — vele, pa sigurno tako i osećaju, da je Jugoslovenstvo balkanski monstrum, čijom se pomoću ubija hrvatski nacionalni duh, razvodnjuje polet i žar hrvatske mladeži, te i u Hrvatskoj i izvan nje škodi hrvatskoj društva...

Naše Jugoslovenstvo nije »nek«, već sasvim određeno; njemu se ne može »ma« koji oblik dati, već je dino ovaj naš; a naš sokolski savez može biti samo savez bratskih župa i društava, koji ispodjavaju naše jugoslovensko uverenje, a nikako savez triju nacija, kao što ne može postojati ni sokolski savez Čeha i Slovaka, već samo Čehoslovačka. I dogod hrvatski Sokoli to ne shvate i ne prime, i ne prestanu izjavljivati, da će dovjeka vršiti svoju zadaću samo pod imenom hrvatskim i ne će skrenuti sa svog puta ni za čiju volju i ni na kakav sirenki glas« dotle ne može biti medu nama pravoga izmirenja, niti pravog sokolskog bratstva.

No ako ne može biti toga, može biti mirnoće i strpljenja u našim redovima. Nepomirljiv stav hrvatskih Sokola netreba da nas buni. Naša jugoslovenska ideja je i suviše zdrava, a da bi mogla potonuti. Ona je izraz jednog velikog i nužnog istorijskog procesa, i stoga može biti u svoje ovapločavanju samo ometana, ali nikako ometena. Naše držanje i naši postupci prema hrvatskim Sokolima neka budu određivani tom verom, pa neće nikad napustiti pravi put, kojim će najzad ipak morati poći i sadašnji naši protivnici iz drugog sokolskog tabora. A da kod nas nije utrnula ni ljubav prema njima, dokaz su baš postupci braće Dr. Mirka Buića i Dr. Laze Popovića, koje mora svaki pravi jugoslovenski Soko iskreno pozdraviti.

*

Još nekoliko momenata sa sleta u Skoplju.

BRZOJAVNI POZDRAVI SOKOLSTVU.

Bela Palanka, 5. septembra 1928.

Ovim se pridružujem sokolskom sletu, gde su i moje žudnje za ove ideje kroz 62 godine. Na slobodnom danas Kosovu svima pozdrav, a našdar! produžili su za Celje.

Antić, predsednik opštine i član Sokola.

Beograd, 5. septembra 1928.

Zauzet važnim državnim poslovi ma žalim što ne mogu prisustvovati proslavi. Molim Vas, da u ime Kraljevske vlade izvolite izporučiti najlepše pozdrave dićnim gostima i našim vrlim Sokolima, prilikom njihovog sleta u svetlog prestonici srednjovekovne carevine =

predsednik vlade dr. Korošec.

Debar, 6. septembra 1928

U ime Sokolskog društva u Debru čestita današnjem sletu sa najlepšim željama =

Vrnjaković.

Ljubljana, 5. septembra 1928.

Zbranim Sokolom krepki Zdravo! Bojan Drenik.

Syracusey, 4. septembra 1928.

Vaše pozdrave isporučio sam poljskom Sokolstvu. Pozdravi bili su sa oduševljenjem primljeni. Šaljem srdačne želje k vašem sletu. Zdravo! Czolem! =

Adam Zamoyski.

Syracusey, 4. septembra 1928.

Poljsko Sokolstvo, sakupljeno u Americi na velikom sletu, izriče svoje poštovanje sokolskim svečanostima, gde slovensko Sokolstvo potvrđuje nedjeljivost prošlosti i kult tradicije te polaze čest velikim vašim borcima, pašim na Kosovu Polju Vera u domovinu i želje Slovenstva, koje nam je doneo u Americu ljubljeni starosta Zamoyski, kliju vama: Do videnja u Poznanju! =

Poljsko Sokolstvo u Americi.

Dolazak, boravak i povratak slovenskih sokolskih gostiju prilikom VI. pokrajinskog sleta JSS u Skoplju.

Maribor, 3. septembra 1928.

Našu državnu granicu prekorakili su slovenski sokolski gosti u Mariboru, gde im je bio spremljen vrlo lep i sruđan doček sa strane sokolske župe i društva u Mariboru. Braću čehoslovačke i ruske Sokole dočekale su dve glazbe, dvadesetak braće u odorama sa barjakom, 160 naraštaja i dece te bezbroj gradašta. Stanica bila je iskičena barjačicima. Put po našoj državi produžili su pod vodstvom opumomoćnika JSS i skopljanske župe br. dr. Igor Vidica iz Beograda. U ime Sokolstva mariborske župe pozdravio je slovensko goste tajnik župe br. Struna, a u ime jugoslovensko-čehoslovačke lige pozdravio ih je dr. Reiss.

*

Niš, 5. septembra 1928.

Na putu za Skoplje za sokolski slet, jutros je ovde na železničkoj stanici braći Sokolima Čehoslovačima i Lužičkim Srbima bio prireden sruđan doček.

Masa sveta bila je na peronu, a stanica je bila okićena zelenilom i trobojkama našim i čehoslovačkim. Tačno u 5:30, ušao je u stanicu voz sa gostima, zelenilom okićen. Iz hiljadu graza zaobilje se: »Nazdar!« i »Živelil!« Vojna muzika intonirala je čehoslovačku himnu i masa sveta oduševljena je pozdravila goste, našto su gosti razdragano odgovarali uzvici: »Nazdar!« Goste je pozdravio starosta društva...

Pose upoznavanja, gostima su dešljene kese sa doručkom: Grožđe iz vinograda sa Čegra i hladna jela. Kese su okićene slikama sokolskog doma u Nišu, Čele Kule i spomenika na Čegru.

Pose kratkozadržavanja gosti su produžili put za Skoplje. Na doček došlo je i sokolsko društvo iz Pirola.

U Vladičić Hanu: Dočekala je goste masa gradana na čelu sa sokolskim društvom iz Surđulice. U Vranju i Ristovcu bili su isto tako sruđani dočekani. Pre Ristovca ušla su već braća delegati skopljanske župe sa upustom za stan i hranu.

Oko pola 2 sata stigla je ekspedicija ČOS, zajedno sa Lužičkim Srbima, koji su se priključili u Beogradu i Rusima u Skoplje, gde su bili bratski i srdačno dočekani, a o čemu smo već u prošlom broju Sokolskog Glasnika opširno izvestili naše članstvo.

Zdravstveno stanje sviju putujućih gostiju bilo je dobro. Sestre bile su lažno umorne od dugog puta. Za Južnu Srbiju bila je spremljena kisela vođa. Za čitavo vreme vožnje bilo je svega 2 slučaja luke indispozicije.

Naše železničko usoblje bilo je prema gostima vrlo kulantno i učitivo. Uopšte držimo, da su bila naša braća zadovoljna posetom i da nisu požalila truda i naporu.

I. V.

»KOSOVSKA VEČERA.«

U prošlom broju Sokolskog Glasnika opazili smo, da medu opširnim izveštajima o VI. pokrajinskom sletu JSS u Skoplju i svečanoj proslavi desetogodišnjice opstanka naše nacionalne države na Kosovu Polju po Sokolstvu nije spomenuta priredba »Kosovska večera«. Ta predstava dana je od članova Narodnog Pozorišta u Skoplju 6. septembra uveče, pred novim župskim domom, koji je bio pre podne toga dana na svečan način otvoren. Tom uspomu predstavom mnogo je povećan uspeh sleta.

*

DNEVNI ČASOPISI I NAŠ SLET.

Svi časopisi u državi, koji razumevaju značenje Sokolstva, su o našem sletu u Skoplju i na Kosovu Polju obelodanili iscrpive i objektivne izveštaje. Lep izveštaj čitamo i u službenom glasilu ČOS, u »Vestniku Sokolskom«. Mnogi listovi su u svojim izveštajima objavili i nekoliko vrlo uspehljih slika o sletu. »Narodna Odbrana« ima u 39. broju od 23. septembra u celini oštampanu našu deklaraciju. — U nekim listovima čitali smo i izjave pojedinih sokolskih funkcionera dane novinarima. Kako vidimo, pobudio je naš slet pozornost čitave javnosti te je barem za one dane odvratio pažnju najširih slojeva naroda od dnevnih odnosa i prilika k lepoti i izvještenosti sokolskog stvaralačkog rada. Neka bi bila uvek tako, pa bi naskoro izležili i zacelili sve rane na narodnom telu! — Čitavom novinstvu koje nam je bilo uslužno uz bok i koje upoznava široki svet s našim nastojanjem, željama i uspešima našeg dela, neka je izrečena ovde bratska hvala!

UZOR NAJVEĆE SOKOLSKE SVESTI.

Na našem VI. pokrajinskom sokolskom sletu u Skoplju i na Kosovu Polju učestvovala je uz velik broj starije braće i trojica braće, od kojih svaki broji po starosti već višoko preko 70 godina. To su bili: u delegaciji ČOS braća Pragi i Srb, a od naših brat Ivo Pelicarić stanovača sokolskog društva Biograd na moru, to je onaj brat Pelicarić, koji je poklonio svom društvu vlastitu krasnu kuću, da ju upotrebljava za sokolski dom. Zanimljivo je, da su braća Pragi i Srb vežbali još pod Tyrševim vodstvom. Ova trojica braće je mlađe načinom podnela sve fizičke napore, te su bili veseli nad krasnim uspelim sletom. Brat Pragi je kao stručnjak prosudjivao sve telovežbačke nastupe, koje je posmatrao stojeci te je sve svoje opaske tačno beležio u svojoj beležnicu. Brat Srb ponosno je pribacio, kakvi su bili počesni sokolskog života, kad je besmrtni Tyrš upadio prvu iskru sokolske ideje. Brat Pelicarić je uveravao svoju okolinu, kako mu redovan i radni život čuvaju telesne snage i kako mu sokolska ideja daje sruđenu radost i veselje do života. Po sletu su braća Srb i Pelicarić čeli i zdravi otputovali svojim kućama brat Pragi pak je otišao još u Ohrid. — Kad sam se oprostio od njega, bilo mu je lice nasmjeno, a sreća radošno. Ostanite zdravi, sokolski starine, mlađaci po zdravlju duše i telu! Budite svedoci, uzor i podstrek našim 26 godišnjim starećima!

E. G.

VOJISLAV BOGIČEVIĆ (Tuzla):

Kako dovesti u vezu tehnički i prosvetni rad.

U desetoj godini našeg sokolskog delovanja, izbilo je na površinu jedno važno pitanje, koje duboko zaseća u celokupni sokolski rad, a to je: kako ćemo udesiti naš prosvetni rad u Sokolstvu i dovesti ga u što tešnju vezu sa tehničkim radom?

Odmah na početku moramo biti načisto s time, da se ni jedna od ovih dve grane ne može zamisliti bez druge, a također, da se ni jedna ne sme provoditi na štetu druge.

Nije potrebno isticati, da se čistom telovežbačkom radu mora pred svakim drugim radom davati prednost, nastojeći pri tome da se harmoničnim jačanjem tela i duha uklanja štetna jednostranost. Nemaju pravo ni oni koji potcenjuju prosvetni rad u Sokolstvu, kada su oni, koji mu pridaju preteranu važnost. Kao i svuda, potrebna je i ovde zlatna sredina. Prosvetni rad, intenzivniji no inače, potreban je radi naših izuzetnih prilika, jer nam to diktuju naše nacionalne potrebe, nizak prosvetni nivo velikog dela našega naroda i aktuelna duhovna kriza naše omladine.

Pre no što rečem svoje mišljenje o tome, kako bi trebalo udesiti taj rad, potrebno je istaknuti, da se prosvetni rad mora dovesti u tesnu vezu sa tehničkim radom.

Deset godina nije dug period za razvitak jedne organizacije, kao što je Školska, ali kad se učoči, da smo mi i pre rata imali Sokolstvo, onda se teško možemo zadovoljiti sa desetogodišnjim uspesima našega unutrašnjeg rada.

Formiranje Sokola, kako je to dosad vršeno, nije dobro i mora se postaviti na novu prirodniju i jednostravnu bazu. Sokolstvo mora da odgaja nove ljude, a da sve svega da izgraduje fanatične pripadnike svoje organizacije, koji će biti uz Sokolstvo vezani nekakom duhovnom vezom, koju može samo smrt uništiti.

Mora da bukne Novo Sokolstvo, koje će stvarati nove Sokole.

I podela članstva, kakva je kod nas, čini mnogo, da se celokupni rad koči, a često kompromituje.

Ta podela na redovno članstvo došla je i suviše rano i stvorila je u Sokolu dve kaste: aktive Sokole i paraderice, koji se pojavljaju u crvenim kušuljama samo pri paradama, a da često nemaju ni najelementarnijih pojmova o telovežbi, a da se ne govoriti o disciplini bez koje se Sokolstvo ne može ni zamisliti.

Da ne duljim. Sokolstvo mora preći u ruke Sokola, sve ono što aktivno ne sudjeluje u sokolskom radu strogo odlučiti, jer je to neminovna potreba za uspešan rad.

Jasno je, da se Sokolstvo ne može zamisliti ni bez svojih simpatizera prijatelja i pomagača, ali je jasno i to da je najveći deo tih bez sokolskog vaspitanja.

Ta nova podela ne bi ni najmanje povredila opštenarodnost sokolske organizacije, nego bi naprotiv

stvorila jedan novi svet, jednu narodnu školu, kroz koju bi moralio i trebalo proći sve ono što je u narodu najbolje i najcestitije.

Svima ovim pitanjima trebalo bi se pozabaviti III. Sabor, koji bi trebalo odzeti prilikom 10-godišnjice od Vidovdanskog Sabora, dakle 1929. godine i ustanoviti, da li je ovakva organizacija unapredila sokolski rad, a ako nije, nastojati da se provede potrebna reorganizacija.

Tu bi se tek moglo da nade načina, kako da se dovede u vezu prosvetni i tehnički rad. Moje je mišljenje: **Ukidanje prosvetnih odbora i prenošenje njihovog delokruga u prednjačke zborove i tehničke odbore.** — Zašto lučiti prosvetni rad od tehničkoga i time ga komplikirati. Kad bi se prosvetni rad na gore poznatni način doveo u vezu sa tehničkim bilo bi posledica, da bi prosvetari dobili potreban autoritet kod većačeg članstva, a to je glavni uslov za uspešan rad.

Reči će se, da nema izbora ljudi među prednjacima za prosvetni rad. Nije ta

IX. Olimpijada u Amsterdamu.

Svršetak izveštaja i opis akademija u Beogradu i Zagrebu.

Treći dan dakle 10. avgust bio je onaj najodlučniji jer je morao odlačiti i zaključiti borbu. Toga dana bila su takmičenja u obaveznom skoku preko konja u šir sa hvalljakama, u slobodnom skoku preko konja uzduž i prostim vežbama. Taj poslednji dan značajan je i po tome što su se mahačice nekih članova žirija pokazale najčigdlijne. Protiv tega protestirali su Talijani, Švicari i Čehoslovaci — a vodstvo naše vrste, iako teško pogodeno, neunesmo strogosću sudija, nije protestiralo, jer nije htelo kvarititi utisak i visok dekor olimpijskih takmičenja.

Pošte 9. sati ujutru nastupili su k prostim vežbama prvi Talijani. Doštupali su na sletište svojim poznatim brzim korakom, izveli svoje lagane poseste vežbe, koje su zaključili sa stopom na rušama. Postigli su 280:25 tačaka od mogućih 300. — Iza njih odvežbali su Englezni svoje i dobuli za njih najnižu ocenu dana, t. j. samo 209 tačaka. Sledi nastup naših. Jedina vrsta su, koja nastupa uz pratnju glasovira. Svirao je br. Lipovšek. Na stadionu sve je ušutilo, utakmica se zaustavila. Sve je napeto i zadivljeno gledalo. Naša vrsta izvela je kompoziciju br. načelnika JSS dr. V. Murnika, t. zv. »Jugoslovensku telovežbačku epopeju«, koja sadržava i u lošičku i estetsku celinu spaja poznate već njegove ranije telovežbačke kompozicije.

Ovde čemo načiniti malen skok s predmeta i citirati mnjenje gospodina E. Gaillieza o izvedbi naše proste vežbe. On piše u listu »La Flandre libérale« u broju od 12. avgusta 1928 sledeće:

»Po utakmici na spravama, nastupili su Česi s lepim, vrio teškim i komplikiranim prostim vežbama. Iza njih nastupili su s prostim vežbama Jugosloveni, čije su bile najlepše, koje smo videli u našem životu.

Pokreti i izdržaji predstavljaju najglavnije momente iz istorije južnih Slovaca i slobodan život u davnjoj prošlosti; sloboda je ugrožavana sa svim stranama, (svira se pesma slobode i ravnopravnosti sviju naroda »La Marsellaise«), borba za očuvanje slobode (»U boj!«), pobeda neprijatelja (»Turška koručnica«), kulturni razvitak južnih Slovaca pod uplivom zapada (»Faust«, »Carmen«), balkanske borbe za oslobođenje, svetski rat (»U boj!«), ujedinjenje (»Bože pravde«), »Na prej!«.

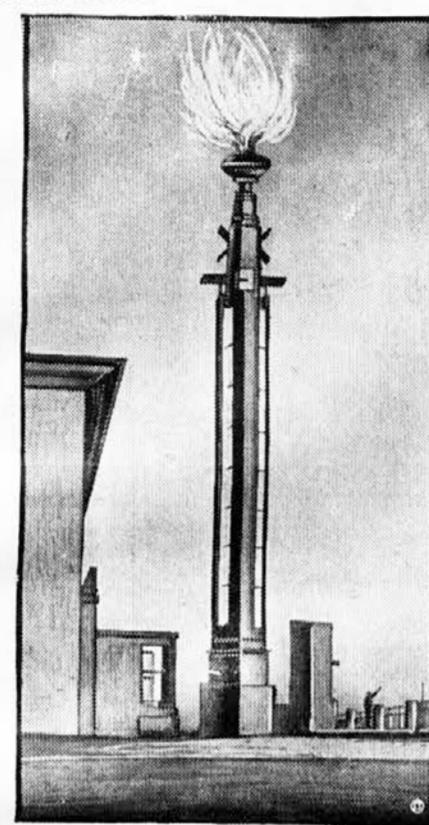
Pokreti predstavljaju molitve, grožnje, srdžbu, veselje, entuziasam, u svom redosledu očaravaju i preuzimaju sve one, koji nisu besčutni za lepotu, dobrobit i ljubav.«

Iako se taj gospodin prevario u redosledu — Čehoslovaci nastupili su iza nas — ipak vidimo jasno iz njegovog opisa kakav dojam je učinio našoj našto prosto vežbi.

Međutim vratimo se usput natrag u stadion i pogledajmo kakav je tamo dojam ostavila vatrema izvedba naše braće takmičara. Gube se poslednji akordi himne »Bože pravde«, vrsta načini sastav i odstup. — Pljeskanje i odobravanje bilo je ogromno i spontano. Sve je čestito, naročito braća Čehoslovaci čestitaju odusevljeni braću načelniku dr. V. Murniku, tvoreći krasne ove umetnosti.

Znatljivo smo očekivali ocenu, bila je najviša od dosadašnjih 261:75. Razlika između nas i Talijana povećala se za 31:50 tačke. Iza nas izvodili su svoje proste vežbe Madžari dobivši za njih 233:25. Za ovima nastupili su braća Čehoslovaci sa svojom krasnom prostom vežbom, dobivši za nju najvišu ocenu 286:50 tačaka. Ostale načnosti navodimo po redu kako su nastupale: Amerikanci 249, Holandijci 251, Finci (drugi u prostim vežbama) 273:75, Luksemburžani 222:75, Francuzi 249. Švajcarji dobivaju nezasluženu ocenu za neskladne i ne baš osobito lepo izvedene proste vežbe, postigli su 264:75. Nastupili su poslednji samo zato, da se im je moglo sa strane sudija lakše skonstruisati prvenstvo. PUBLIKU je zapanjila silna pristranost sudija te je najenergičnije protestirala, naročito ogorčeni bili su novinari. Pačali su protesti i pritužbe, ali sve to nije ništa pomoglo.

Cim su naši svršili proste vežbe odmah su odstupali i preskočima preko konja u šir i uzduž. Ocene naših utakmičara bile su kod preskoka sledeće: br. Štukelj dobiva za skok preko konja u šir sa hvalljakama 27:50 tačaka, a za svoj skok preko konja uzduž 25:75 tačaka, ukupno dakle 53:25 tačaka. Za ostalu braću dati ćemo njihove ocene po istom redu. Br. Primožec 27:75 — 28:75 = 56:50; br. Malec 24:50 — 28:25 = 52:75; br. Antosiewicz 25:75 — 28:25 = 54; br. Gregorka 24 — 27:50 = 51:50; br. Porenta 28:50 — 27 = 55:50; br. Dergane 28:25 — 28:50 = 56:75; br. Ciotti 26 — 25 = 51. — Ako tačno uporedimo dobivene ocene vidimo, da ima brat Stane Dergane najvišu i da je sa 28:375 tačaka; t. j. zbroj njegove ocene deljen sa 2, postigao treći šampionat na preskočima — a naša vrsta postala je treća pobednica.

Maratonski stup.

Vatra na maratonskom stupu, koja je plamsala za čitavo vreme utakmice utrnula se, plamsaće opet nakon 4. godine u Los Angelesu u Americi na X. Olimpijadi. Opravdano se nadamo, da će plamsati — obektivnim i plemenitim plamenom nego što je na ovogodišnjoj.

»Tako neka bude!«

vima. Od ostalih vredi istaći Primožec i Antosiewicz.

Kao prostu vežbu su imali kompoziciju Dr. Viktora Murnika »Jugoslovenska telovežbačka epopeja«, koja je imala vrlo velikog uspeha u Amsterdamu. Kombinacija je veoma uspela, tako da predstavlja zaista našu najlepšu vežbu... itd.« Gledalaca bilo je oko 1000.

To su evo glasovi o javnoj vežbi naše vrste u Beogradu, a sada predimo u Zagreb.

AKADEMIJA U ZAGREBU.

Zagrebačke »Novosti« donose pod naslovom »Uzorna akademija prvak« sledeće:

»Velika očekivanja zagrebačkih stručnih gimnastičkih krugova, naše sportske javnosti i publike nisu se izjavljivala. Naprotiv! Iako je jučer poslije podne preko 700 ljudi dupkom napunilo najveće gimnastičku dvoranu u Zagrebu u realnoj gimnaziji na Wilsonovom trgu, sa sigurnošću i očekivanjem, da će viditi najlepše i najdotjeranije gimnastičke vježbe, što ih svjetski prvaci mogu da daju, iako je objavljivanje i opisivanje tih uspeša u stalno u superativima, gledao, od znatiželjnika do naših stručnjaka i tehničara ostali su frapirani i iznenadi.

briljantnom izvedbom.

Ova akademija takmičarske vrste Jugoslovenskog Sokolskog Saveza bila je senzacija prvog reda, priredba jedinstvena i nevidena do sada u Zagrebu. Prava je grječota, što je zbog kiše priredba prenesena u posljednji čas s igrališta Concordie u dvorani sokolskog društva II. Na taj način nije mogla najšira publika da uživa u virtuoznim vježbama naših najboljih gimnastičara, a opet dvorana nije mogla da pruži sav tehnički komfor, što ga ovakva akademija zahtjeva. U prvom redu: veći prostor i potrebljana perspektiva. Publika je zaposjela dobar dio prostora za vježbu tako, da je pod prosti ritmičke vježbe vježbačima pofalio potrebljni prostor. Morali su udečavati ispadne, posroke i elastične svoje vježbe prema raspoloživom mjestu. Izveli su to sigurno i majstorski, a uspjeh i aplauz se neda opisati. Kako bi istom bio, da je vježba izvedena na velikoj plohi Concordijinog igrališta, gledana sa tribina, sa potrebnom daljinom radi perspektive i boljeg skupnog utisku.

Bez obzira na te male manjkavosti, to jest mali prostor i nezgodno smještanje publike, bez straha i bez utručavanja tvrdimo da je to tehnički najbolja gimnastička priredba ove vrsti, koju je Zagreb do sada imao. A poznavajući velike tradicije sokolske telovežbe u Zagrebu, to znači mnogo!

Svi bez razlike, i sportiste raznih grana, i gimnastičari, i gledaoci, i umjetnici, a da ne spominjemo Sokole, bez razlike društva i Saveza, oduševljeni su izvedbom i virtuoznom visinom našeg olimpijskog odjela. Usklik udivljenja čudjenja, zanosa i ushita, spontano i nenamješteno proklomio se dvoranom nebrojeno puta, kao izraz tople i iskrne hvale, kao najlaskaviji sud i najlepše priznanje.

U 3 sata nastupio je odio pod vodstvom načelnika JSS-a, inžinjera strogog vode brata dra. V. Murnika. Pozdravio ih je br. profesor dr. L. Čar u ime JSS-a, g. dr. S. Hadži predao im je u ime olimpijskog odbera

Olimpijske nagrade,

a brat V. Raić u ime sokolske župe »Kralja Petra Svačića« predao je krasnu brončanu plaketu. Odgovorio je biranim riječima dr. Murnik, zahvalio je dra. Hadžiju za brigu i pomoć u Amsterdamu i istakao je plemenite ciljeve Sokolstva prema domovinu i prema narodu.

Telovežbačku akademiju naše vrste u Zagrebu ocenili su i ostali ugledni zagrebački časopisi i dnevničari: »Jutarnji list«, »Riječ« itd. vrlo po hvale.

Ako je tim akademijama u Ljubljani, Skoplju, Beogradu i Zagrebu posejano dobro seme na telovežbačku njivu, t. j. ako su ti nastupi dali podstrek našem Sokolstvu, da se što više i još većom ljubavlju i voljom prihvati telovežbe tog našeg najuzvišnjeg sredstva za postignuće telesnog i duševnog zdravlja naroda — onda je uspek potpun.

Iz starešinstva JSS.

Proslava prodora Solunskog fronta.

Svim bratskim župama i društima.

U Beogradu održaće se 7. oktobra o. g. vojnička i narodna proslava desetogodišnjice prodora solunskog fronta. Istoga dana proći će kroz grad povorka vojske i svih nacionalnih i humanih udruženja naše kraljevine, koja će učestati u ovoj proslavi. I naše Sokolstvo pozvano je, da prisustvuje ovom jubileu u svečanim održama.

Potpisano starešinstvo već je sve bratske župe pozvalo sa okružnicom br. 988 od 25. septembra o. g. da uzmu učešće na ovoj proslavi. Naročito važni ovaj poziv za okolne župe, koje neka budu u Beograd korporativno. A i ostale župe mogu prisustvovati ovoj proslavi u većem broju, pošto je svim učesnicima Sokolima dozvoljen bes-

platni podvoz za dolazak i povratak. Izdaci za pojedinca smanjeni su dakle na minimum.

Organizacijom, u koliko se tiče Sokolstva, poverena je zaključkom sednice starešinstva JSS od 24. septembra o. g. bratska sokolska župa »Dušan Silnić u Beogradu. Njoj hitno i direktno pošaljite prijave, a od nje dobijeća svaka župa svu potrebnu uputstva. Kad javite broj učesnika u Beograd, javite isto ujedno i starešinstvu JSS u Ljubljani.

Radite brzo u pravilnom tumačenju istoriske važnosti prodora solunskog fronta koju smo mi već odusevljeno naglašili u svojoj deklaraciji na Kosovu Polju!

Svima naš bratski pozdrav!

Zdravol!

Ljubljana, 25. septembra 1928.

Starešinstvo Jugoslovenskog Sokolskog Saveza.

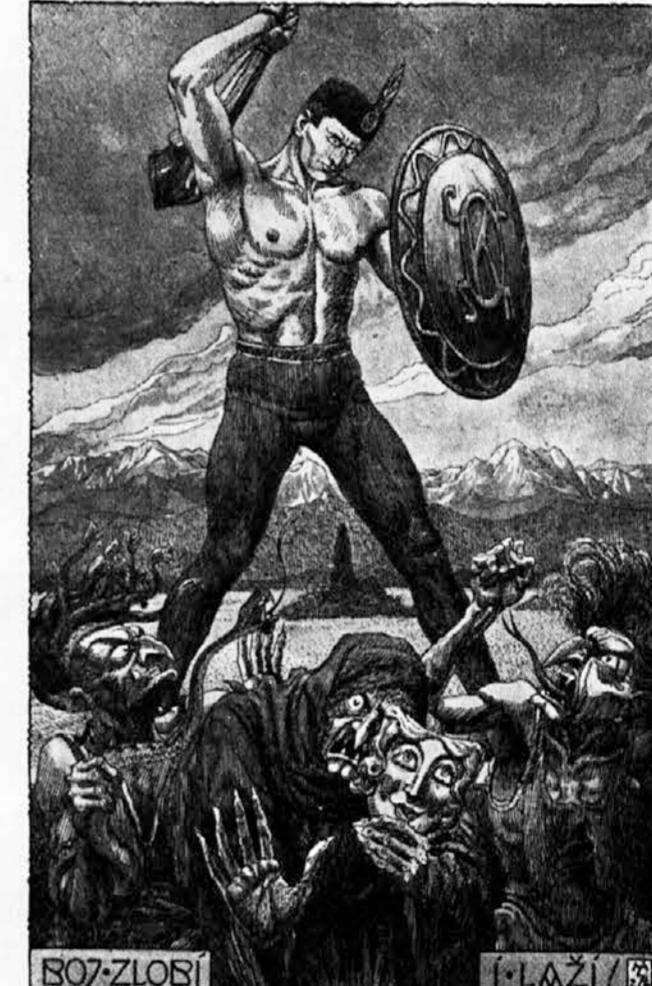
E. Gangl, starosta.

Dr. Riko Fux, tajnik.

Boj zlobi i laži!

Treća po redu od novih razglednica, koje je izdalo JSS za 1. decembar t. g., takoder je delo akademskog slikara Henrika Smrekara, te nam

dokazuje ova reprodukcija. Moralni život sve braće i sviju sestara naših mora biti i jeste jedino oružje, s kojim ratujemo protiv svakog ne-

prikazuje zadaće Sokolstva u pogledu suzbijanja licemerstva, zlobe i laži tih najgorih grešaka u moralnom životu našeg naroda. Slika je vrlo izrazita, kako

moralna i protiv svega, što ruši duševan i eduredan život našeg naroda. Živimo sokolski! Ne sama te, već život pobeduje!

Iz železničkog odseka JSS.

Železničke Tarife od 1. marta 1928.

VEĆA DRUSTVA.

1. Za putovanja većih društava odobravaće se ove povlastice:

Svi članovi društava moraju putovati u istom kolskom razredu. Po jedinim članovima društva nije dopušten prelas u viši kolski razred.

Dvoje dece u doba od navršene četvrtine do navršene desete godine smatraju se kao jedno odraslo lice. Jedno dete nemá prava na ovu povlasticu.

Voda društva, koji se ne broji u zahtevani broj putnika, prevozi se besplatno.

2. Za odobrenje povlastice treba se obratiti preko ulazne stанице nadležnoj Železničkoj Direkciji bar 8 dana pre početka putovanja.

Prijava (vidi uorač) mora sadržavati ove podatke:

a) Ime društva, odnosno ime vode društva.

b) Ulagnu i izlagnu stanicu kao eventualni povratak.

c) eventualni prekid.

d) Broj odraslih lica kao i broj dece od navršene četvrtine do navršene desete godine.

e) Dan odlaska i eventualni povratak.

f) Broj vlaka.

g) Potpis, adresu i žig društva odnosno potpis i adresu vode društva.

Direkcija će svoju odluku saopštiti društvu (vodi društva) preko ulazne stанице.

Direkcija može traženje odbiti, ne navodeći razloga.

Voda društva mora se, radi plaćanja vozne cene za celo društvo,

prijaviti putničkoj blagajnici ulazne stанице bar dva sata pre polaska vlaka.

3. Ako za vožnju društva treba pojačanje kompozicije vlaka posebnim kolima može železnicu tražiti kaparu od Din 250 za svaku posebnu kolu. Eventualno položena kapara računava se u voznu cenu

Ako putuje najmanje osoba	Na odlaganju od najmanje km	Iznos popust od normalne cene %

<tbl_r

koj Direkciji, koja je nadležna za tu stanicu. Voznu cenu za ceo put od državne granice do izlazne stanice, odnosno do državne granice, platiti društvo na ulaznoj pograničnoj stanici.

(Prijava za putovanje većeg društava.)
Direkciji državnih železnica

putem stanice

Društvo
a) Potpisani ..... u ..... prijavljuje putovanje većeg društva (svih članova)

b) od stanice ..... do stanice ..... s povratkom od stanice ..... do stanice ..... e) s prekidom vožnje u stanici

d) sa (broj) ..... odraslih lica i (broj) ..... dece od 4—10 godina i moli za odobrenje povlastice za veća društva prema § 14. Železničke Tariife, deo II., za prevoz putnika, prtljaga i eksprese robe

e) Odlazak vlakom br. ..... dana ..... nastavak vlakom br. ..... dana ..... povratak vlakom br. ..... dana ..... 19 .....

Potpis, adresat i žig društva; Potpis i adresa vode društva:

Navedno daje do znanja bratskim društvima:
Železnički odsek JSS.

XXII. SEDNICA STAREŠ. JSS

27. augusta 1928.

Starešinstvo zaključuje, da će JSS položiti venac na spomenik kosovskih heroja, prilikom svečanosti na Kosovu Polju — Nadalje se na predlog novinarsko-redakcijskog odseka zaključuje, da će se izdati kalendarčić za naš naraštaj. Iza toga opširno se raspravljalo o sletu u Skoplju, o prijavama, o organizaciji obaveštajne službe za »Sok. Glasnik« itd. Te je na kraju konstatovano, da je starešinstvo Saveza sa svoje strane učinilo sve da slet u Skoplju što bolje uspije.

Ozledni fond JSS doznačio je društvo Sušak Din 420; i društvo Sokol I. u Ljubljani za posledene članove odgovarajuće potpore.

XXIII. SEDNICA STAREŠ. JSS

3. septembra 1928.

Brat tajnik izveštava, da će kod proslave »Gajret« u Sarajevu JSS zastupati br. S. Žakula, a na župskom sletu župe Zlatiborske u Užicama brat podstarosta JSS Duro Paunković. Iza toga sledi razgovor o putovanju Lužičkih Srba, vodstva TO. JSS i članova Ljubljanske župe na slet u Skoplje.

XXIV. SEDNICA STAREŠ. JSS

17. septembra 1928.

Starosta br. Gangl seća se u topom govoru sviju starih i mladih Sokolova, koji su ostavili za uvek naše redove i to braće: F. Supančića, br. Šavnika, Vieka Brajevića, Đure Popovića i Dragoljuba Petrovića. Starešinstvo im ustajući poklonom Slava! odaže počast.

Brat starosta izveštava zatim starešinstvo o poseti i odlasku brata Hađeša Lužičkog Srba, koji je na povratku u domovinu posetio i Ljubljani. Na stanicu su ga ispratili brat podstarosta Kajzelj i on predavši mu tom prilikom album mesta Ljubljane i kolekciju naših sokolskih razglednica na uspomenu. Ujedno daje detaljan izveštaj o VI. pokrajinskom sletu JSS u Skoplju i proslavi 10 godišnjice na Kosovu. Moralan uspeh tih priredaba bio je iznad svakog očekivanja. Brat načelnik dr. V. Murnik dao je tehnički izveštaj o sletu u Skoplju. Oba izveštaja primljena su sa zadovoljstvom.

Brat tajnik čita dopis Saveza Južnaka iz Sofije u kojem javljaju novoizabrano predsedništvo Saveza izabranog na XVI. redovnom kongresu u Pljevlju. — Brat podnačelnik Vojinović javlja, da se ove godine ne održava

gimnastički tečaj za učitelje gimnastičke u Beogradu.

Zaključeno je, da se za uzorno organizovanu akademiju olimpijske vrste JSS u Zagrebu izrazi zahvala bratskom starešinstvu zagrebačke župe, a naročito njenom načelniku bratu Palčiću na uloženom trudu i zauzimanju.

XXV. SEDNICA STAREŠ. JSS

24. septembra 1928.

Zaključuje se, da JSS na proslavi 10 godišnjice prodora solunskog fronta u Beogradu zastupa brat podstarosta JSS Duro Paunković. Toj proslavi prisustvoće korporativno sokolske župe Beograd, Novi Sad i Vel. Bečkerek, a pozivaju se i ostale župe. — Na kongresu Trezvene omladine za stupanje JSS brat starosta sokolskog društva u Šabacu.

Brat tajnik čita dopis saveza Južnaka iz Sofije, u kojem mole od našeg Saveza zahtev, kako da se podeli novac za postradale od zemljotresa. Zaključuje se, da se novac poslani od JSS podeli među teško postradalu i najsiromašniju braću Junake.

Organizacijski odsek predlaže, da se društvo Slovenski gradec dopusti predlagana promena društvenih pravila, t. j. da sme uz društvenu knjižnicu i čitaonicu osnovati i javnu.

Brat Bogumil Kajzelj,

podstarosta JSS i starosta »Ljubljanskog Sokola« slavi ovih dana dva značajna sokolska jubileja i to: 65 godišnjicu opstanka svog društva i 5 godišnjicu svog starostovanja. Bratski čestitamo!

Kalendarčić za naraštaj.

Starešinstvo JSS je na predlog svog novinarsko-redakcijskog odseka zaključilo, da je spremno već ove godine početi s redovnim izdavanjem kalendarčića za naš naraštaj, ako će naići ta odluka na dobar i dovoljan odziv u Savezu. Uz kalendarski deo bi knjižica imala i propagandistički i vaspitni sadržaj te bi s time ispunili prazninu u našoj književnosti.

Pozivamo tim putem bratsku župsku starešinstvu, neka nam što je moguće pre jave barem približan broj primeraka, koje bi mogla raspšaćati svaka župa na svom području. Taj broj nam je potreban, da možemo odrediti nakladu i pobrinuti se za odgovarajuću cenu knjižice, koja mora biti takva, da će ju moći nabaviti svaki član i članica našeg naraštaja.

Starešinstvo JSS.

PROČITAJ!

Zahtevajte oferte od Gospodarskog odseka JSS za zlatne i srebrne čavljice (želbljice) za zastave i levanpticu »Sokola« za vršak zastave.

Za jesenske lakoatletske utakmice JSS obavezne su ovogodišnje skopljanske proste vežbe za članove i članice. Brošura tih vežbi u srpsko-hrvatskom prevodu stoji Din 5. Note za glasovir k tim vežbama stope Din 40; pojedinačno Din 20 bez poštarine.

Bianco diplome za takmičenja članstva i naraštaja ima u nakladi JSS uz cenu Din 250 komad. Zahtevajte oferte od Gospodarskog odseka JSS i za diplome s tekstom.

Iz župe — Beograd.

DENOVIĆ — LETOVALIŠTE BEOGRADSKIH SOKOLA.

Već dva leta beogradski Sokoli letuju u našoj divnoj Boki. Ako bi se za Novi moglo reći da je letovalište Beogradana za Denović, bi se isto tako moglo reći, da je letovalište beogradskih Sokola. Tu, među kršnji Bokeljima osećaju se oni kao kod svoje kuće. Za gostoprimstvo Denovića na daleko se čuje.

Iako daleko ne žaleći truda još rano prvih topnih dana krenuli smo u grupu od preko stotinu u Boku na letovanje gde smo i prošle godine uživali gostoprimstvo i svu prirodnu lepotu jednog najlepšeg kraja na našem plavom Jadranu.

Posle dugog ali životispasnog puta kroz Bosnu i Hercegovinu stigli smo u Boku, gde su nas sidačno pozdravili naši stari prošlogodišnji poznanici. Vozimo se ladićom još par minuta dok se duž cele obale razlezje bratski pozdrav: »Zdravo i dobro nam došli«, a sa ladiće odjekuje veselo otpozdrav.

Dočekani i srdaćno pozdravljeni u našem novom selu, koje volimo kao svoj rođeni zavičaj, pozurili smo da pozdravimo svoje stare poznanike i svaki kutić na obali. Bili smo prešrećni što se nalazimo ponovo u svom starom mestu i u svom logoru. Na samoj morskoj obali u školskom dvorištu punom sunca a okruženom čitavom šumom maslinica i smokvi svrstani u dva reda sa »zelenkom« na čelu davali su naši čadori divnu sliku. Na samom ulazu na dva monumentalna stuba stoji napisano »Tabor Beogradskih Sokolica«, a na svakom se vije po jedna lepa državna zastava. Primeran red i čistoća u logoru kao i lepa slika činili su izvanredan utisak na sve nas, a na strance pogotovo. Sunjam da je bilo prolazništa, koji nije začeleo da tu sa nama provede par časova.

U najlepšem redu i u sokolskoj disciplini otpočeo je naš logorski život. Blagodat mora, vredni sunčani zrači i lep vazduh kojim se odlikuje naša Boka činili su svoje. Zamorenji od velegradskog života, školskog rada, radionice ili kancelarije osetno smo primetili zdravstveni napredak. Kad se svemu tome doda i uredan život, koji smo uvek savesno provodili i očišćila brig našeg vodstva, onda nije ni čudo da u logoru za svih šest nedelja nije bilo ni jednog slučaja poboljenja.

Ne zna čovek da li su bila prijatnija jutra, dani ili večeri. Koliko jedan isto su toliko bili prijatni i drugi. U prvi zaranak okupili bi se žurno, na prvi zvuk logorskog trubača, na zbor da saslušamo naredbu za sutra da bi odmah po tom u prvi sumrak večeraj. Nema valjda ništa lepo ne kad bi se posle dnevnog vremena plivanjem, veslanjem ili drugim igrama okupili posle večere na morskoj obali pa otpočeli vesele priče ili šale iz svakodnevnog logorskog života ili uvek sveži rasploženi pevali naše narodne pesme i igrali u kolu dok bi polako padao mrak na veličanstvenu Boku i naše šatore a mesec svojim srebrnim zracima nagoveštavao skori dolazak iznad gorostasnog Lovćena. I uvek bi nas tako iznenadio naš dostojanstveni trubač svojim znakom da je vreme za odpočinak. Noći su skoro za sve vreme bile divne i spavanje pod šatorima gde uvek čarlija lak povetarač i svež vazduh lepše nije moglo biti.

Dvojica po dvojica stražara u tri smera ne su noć bde u logoru, a poslednja dvojica čim se sunce zarumeni prozbude trubač da malo po tom u najsladjem snu probudi ego logor. Reda se polako umivanje pod slatkim tusevima, obavezne strojne vežbe, dožrak itd. da bi oko pola deset posli na kupanje, ručali uvek na vreme, nazili se divne izvorske vode pa do 3 sata spavali »na mrtvo«. Deca su vaze da bili skupa. Kupala se ili duž obale skupljala morske školjke i sundere dok bi drugi poseli u barku sa dvanest vesala i zaveslali »kao veliki« preko mora povijajući uvek omiljenu pesmu logorskog: »Oj, Moravo, oj, Moravo, moje selo ravnoc ili »Oj, mila mi Dalmačije, nikad te zaboravit neću ja...«

Sa nekoliko izleta objišli smo celu Boku, a stariji se peli čak na Lovćen. Dan za danom pa smo već pred počaskom. I ma koliko da smo se bili zaželeti svojih ipak nam je bilo, žao što odlazimo. Koliko smo žalili što ostavljamo more i ponosnu Boku isto toliko smo žalili svoj logor. Kad smo počeli sa motikama u ruci, da rušimo popularnog »zelenka« nekoliko malisana počeli su da plaču. Nije ni čudo, »Zelenko« tako ga zovemo jer je pre nekoliko godina bio nov i stvarno zelen, uvek nas je primao sve skupa u svoja moćna krila da nas za vreme obeda zakloni od sunca ili kiše. Deca, pak, vole ono što je veliko a on je stvarno bio najveći i najlepši u logoru.

Na povratku svojim kućama otišlo je 100 braće čehoslovačka na Ohrid, 150 u Dubrovnik, a ostali od ekspedicije koja je brojila 420 članova i 120 članica otišli su kući.

Ona skupina koja je otišla u Dubrovnik, stigla je uz veliko zadocnjeće 11. septembra u 1. sat po ponoći dočekana od Sokola i Sokolica i velikog broja građana. Ulazak voza pozdravljen je čehoslovačkom himnom, a stanicom su odjeknuli poklici: Njazdar! i Zdravo! Goste je pozdravio starosta dubrovačkog Sokola, brat Njegoš Šutić. U ime braće čehoslovačke odgovorio je br. Dvoržak; a zatim se svrštala velika povorka Sokola na čelu sa našom i čehoslovačkom zastavom. Na putu do grada i u samom gradu u 2 sata po ponoći gosti su akimirani na svim mestima kuda se prolazilo. U to-

Iz župe.

Iz sokolske župe — Beograd.

DENOVIĆ — LETOVALIŠTE BEOGRADSKIH SOKOLA.

Tako su naši Sokoli i ovo leto proveli u miru i tišini, divili se lepoti naše Boke i plavog Jadranu, zanosili se veličinom Lovćena, učili se da raspoznačaju znakove naše mornarice a jurom bi dugi pratili u vazduhu nad vodom vežbe naših hidroaviona. Za voleli su sve to i sa najlepšim uspomenama pošli svojim kućama. Sve će to oni da ispričaju svojim drugovima, za dugih zimskih večeri, kad pored tople peći slušaju kako napolju besni veter, sećaće se rado Boke i njene obale i

naših dragih prijatelja iz Denovića, kako stojeći podnose tutnjavu morških valova.

Sve je već spremno za polazak. Na obali se iskupilo celo selo zajedno sa pop Jovom i bratom Kovačom. Nastaje dirljiv momenat. Ne zna se kome je više žao; nama što ostavljamo Boku ili Bokeljima što mi odlazi. Bratski su nam stigli ruku i požeželi nam srećan put moleci da ih i idućeg leta posetimo. I dok tada kreće polako i sa jedne i sa drugestrane čuje se snažno trokratno zdravo... Neka je hvala Denovićima za gostoprimstvo.

D. B. Jov.

Slika k današnjem uvodniku »Prvi prednjački zbor Južnog Sokola«.
Sa načelnikom Mandićem u sredini.

Iz sokolske župe — Maribor

J. SERNEC, MARIBOR:

Manjšinsko delo.

Uspešno se moremo posvetiti manjšinskom delu, le, če ima narod sploh voljo do svojega obstaja in če je vrhutega tako nacionalno vrgojen, da lahko primerno oceni pomen manjšinskega delovanja. Kjer vladu med lastnimi sorojaki zavist in sovraštvo, tam tudi ne more biti ljubezni za narod, ko je poslednji vendarle samo neka zveza lastnih sorojakov. Dokler pa ta ljubezen med sorojaki ne prevladuje nad čuvstvi napravno sosednemu temu rodu — niti se ni temeljne podlage za narodno delovanje in temenje za kvalificirano narodno delo, kakršno je manjšinsko delo.

Če je torej z ozirom na pri nas vlažajoče razmere manjšinsko delo sploh, kakor tudi ono v Sokolstvu šele v pozovih — se temu ne moremo čuditi; saj so že tudi stari manjšinski delavci, kakor so naši severni bratje Čehi, spoznali, da je sokolsko manjšinsko delo del vsega manjšinskega delovanja v narodu in da more biti sok. manjšinsko delo uspešno, če deluje vzpostredno in v zvezi z delovanjem vseh ostalih obstoječih manjšinskih organizacij, katerih pa je sedaj med Jugoslovani že prav malo.

V posebnem hočem na tem mestu v prvi vrsti poročati o manjšinskom delovanju v področju obmejnje Sokolske župe Maribor, koje manjšinska društva podpirajo nastopne po JSS dočene župe pokroviteljice.

Tako podpira Celjska Sok. župa v Mariborski župi včlanjeni manjšinski društvi Črno pri Prevaljah in Mežico.

Novomeška (dolenjska) Sok. župa manjš. društvo Prevalje.

Kranjska (gorenjska) Sok. župa m. dr. Guštan.

</div

MALI OGLASI

Oglaševanje po naplati
pri učiteljski knjigarni v Ljubljani, Narodni dom. Svak
reč pri svakom objavljuvanju 50 para, najmanji iznos 5 Din.

Prosvetnim odborom.

Pri izpopolnjevanju društvenih
knjižnic se poslužujte cenikov, ki
jih dobite brezplačno v Učiteljski
knjigarni v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

Za sokol mlađinske knjižnice!

Priporočamo sokolskim mlađinskim knjižnicam znamenito
ilustrirano knjigo pravljic z Jutrovega „Tisoč in ena noč“.
Poslovenil Andrej Rape, Vezana
Din 28—. Naročila na Učiteljsko
knjigarno v Ljubljani.

Jezikoslovecem!

Priporočamo iz lasne založbe
znamenito delo: Univ. prof. dr. Ramovš, Historična gramatika
slovenskega jezika. Broš. Din 260—. Plačilo tudi v obrokih po
dogovoru. Naročila izvršuje založništvo: Učiteljska knjigarna v
Ljubljani.

Iz naše preteklosti.

Sokolskim mlađinskim knjižnicam
priporočamo dve povesti iz naše
davne preteklosti, in sicer: Šilih, Nekoč je bilo jezero.
Vez. Din 24—; Wašetova, Mejaši.
Vezana Din 24—. Naročila izvršuje Učiteljska knjigarna v
Ljubljani.

Posetiocima Ljubljane

Preporočamo, da si kupe za uspo-
menko kolekcijo 6 umetničkih raz-
glednic u savršenom fisku boja-
ma po originalima akadem. slikarja
Maksima Gasparia: Seljaška
svadba, Proleće, Slovenac, Slo-
venka, Mlada Breda, Lepa Vida.
Cena kolekcije Din 7—. Učiteljska
knjigara u Ljubljani, Frančiškanska 6.

M. TIČAR
LJUBLJANA

veletrgovina s papirjem in
pisarniškimi potrebščinami
na malo na veliko

priporoča cenj. društvo svojo bogato zalogu naj-
različnejših karnevalskih
predmetov kakor:
konfeti, serpentine, guir-
lande, kotiljone, krep-
papir etc., po najnižih
konkurenčnih cenah!
Zahajte ponudbe!

Cvetičarna
Ant. Bajec

Ljubljana
Pod Trancem 2

Telefon št. 3222

Restavracija
GRAJSKA KLET

v Mariboru
Grajski trg št. 4
Prvovrstna postrežba.
Zmerne cene.

*
Priporoča se
JOSIP MAJDIĆ
restavrator.

Posetiocima Ljubljane

Preporočamo, da si kupe za uspo-
menko kolekcijo 6 umetničkih raz-
glednic u krasnom barvitisu
„Stara Ljubljana“, po origi-
nalima prof. Saše Santla. Cena ko-
lekcijskih Din 6. Učiteljska knjigara
v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6.

SOKOLIČ

LIST
JUGOSLOVENSKEGA
SOKOLSKEGA
NARAŠČAJA

Izhaja mesečno. — Letna
naročnina 18 Din.

NAŠA RADOŠT

LIST JUGOSLOVENSKE
SOKOLSKE DECE

Izhaja mesečno. — Letna
naročnina 8 Din

UPRAVA
v UČITELJSKI TISKARNI
Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6

ALOJZ FUCHS - JUVELIR

LJUBLJANA, ŠELENBURGOVA UL. 6

priporoča bogato zalogozlat-
nine, ur in srebrnine. Po-
pravila v lastni delavnici
točno in solidno.

Zajtrkovalnica Al. Šurk

Ljubljana, Dunajska c. 12
priporoča vedno sveže de-
likatne slike ter pristne
domača in luja vina.

Vezava vsakovrstnih knjig
najceneje pri

H. Zupanu

LJUBLJANA
Gradisče štev. 10.

Solidna in točna izvršitev.

Najl. p. knjiga sokolske slave je

Spomenica

I. Jugoslovenskog
svesokolskog sleta 1922. g.

Kompletna stoji Din 350—

Originalne korice Din 50—

Naručite kod pisarne JSS.

*** Narodni dom ***

Kod narudžaba pozivajte se na
oglase u Sokolskom Glasniku!

KAREL HLUPIČ
STRUGARSKI MOJSTER

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA C. 16

izdeluje vsa v to stroko spadajoča dela; n. pr.: stojala,
električne lestence, kije za telovadbo, krogle i. t. d., i. t. d.

Preporuča se tворница telovježbenog i šport-
nog oružja

J. Oražem, Ribnica

DOLJEVSKO * UTEMEЉENA GOD. 1881.

Oprema vježbaonica za društva in škole —
letna vježbališta. Elegантno, solidno oružje.
Niske cene. — Cenik in proračun franko.

**ŠTAMPILJE
ETIKETE
REZBARSTVO**

LJUBLJANA
Sv. Petra c. 13.

FR SLAMIČ, LJUBLJANA
GOSPOSVETSKA CESTA ŠT. 6
priporoča fine mesne izdel-
ke, vsakovrstno sveže me-
so, perutnino, divačino
ter izborne mesne kon-
zerve in pastete

TELEFON 29-73 - NIZKE CENE!

Vkuhavajte v
WECK-ovič
čašah, ki jih upo-
rabljajo naše go-
spodinje že desetletja in
so se izkazale za najboljše.
Tovarniška zaloga za Jugoslavijo
pri tt. FRUCTUS, LJUBLJANA
KREKOV TRG 10/1

Stara renomirana tvrdka

M. URBAS

LJUBLJANA, Stomškova ul. 13 (poleg mestne elektrarne)

Izdelovanje pristnih kranjskih klobas

Razpošilja od 5 kg naprej v vsaki množini po najnižji ceni

INDUSTRJA SOKOL-
SKIH POTREPŠTINA
BRANKO PALČIĆ
ZAGREB
KUKOVČEVA ul. 13
Glavni dobitvjač Jugoslo-
venskog Sokolskog Saveza
Brz. nasl.: Trikotaža Zagreb

Izradjujemo sve vrste sokol-
skih potrepština za javni i
izredni nastup članova, čla-
nic, kljucnic in drugo po propis-
nosti JSS, ali pa tudi za
izradbo svakovrsnih trikota-
ža za klasični in ljudski račun.
Nadale preporočili se bra-
ći za izradbu najmodernijih
civilnih odijela, koja po naj-
novijem kroju izradjujemo
u vlastitoj radionici. ☺

Sokolskim mlađinskim knjižnicam

priporočamo iz lastne založbe
narodno blago v besedi, pesmi in podobi.

Erjavec: Srbske narodne pripovedke. Vez.
Din 22—.

Fle: Babica pripoveduje. Vez. Din 10—.

Fle: Pripovedne slovenske narodne pes-
mi. Vez. Din 24—.

Gaspari-Košir: Sijaj, sijaj, solnčeve! (Ko-
roške narodne.) Vez. Din 8—.

Komanova: Narodne pravljice in legende.
Vez. Din 16—.

Krasnohorska: Pripovedka o vetrnu. Vez.
Din 20—.

Lah: Češke pravljice. Vez. Din 12—.

Moderndorfer: Narodne pripovedke iz Me-
žiške doline. Vez. Din 24—.

Račić: Belokranjske narodne otroške pes-
mi. Vez. Din 8—.

Naročila izvršuje

Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Pri direktnem naročilu celotne zbirke 25% popusta. Sklicujte se na ta oglas!

Dragotina Čutiča vdova

PUŠKARNA - MARIBOR

Slovenska ulica št. 18

Prodaja smodnika, trgovina z orožjem in streličom

Delavnica za popravila in nova
 dela. Priporočam se streličnim
družinam in streličnim odsekom
sokolskih društav.

Galerija naših mož
naj krasni stanovanja, društvene prostore in dvorane!

1. Trubar	8. Gregorčič	15. Gačić
2. Vodnik	9. Aškerč	16. Parma
3. Slomšek	10. Tavčar	17. Župančič
4. Prešeren	11. Levec	18. Kersnik
5. Levstik	12. Erjavec	19. Maister
6. Stritar	13. Jenko	20. Finžgar
7. Jurčič	14. Cankar	

Velikost: 615 × 475 cm Slika à 10 Din

Naročila izvršuje založništvo:
Učiteljska knjigarna v Ljubljani,
FRANČIŠKANSKA ULICA 6

I. Neškudla

Ljubljana, Sv. Petra c. 25

Zavod za umetno ve-
zenje in tvornica dru-
štvenih zastav i. t. d.
se priporoča p. n. so-
kolskim društvom za
nabavo vsakovrstnih

SOKOLSKIH PRAPOROV

v izdelavi po predpi-
sih glavne sokolske skupščine v Brodu n/S.
— Na željo predložim
vzorce, načrt in pro-
račun franko gratis.

ŽELJEZARA VAREŠ

Poštanska i željeznička stanica: Vareš — Majdan

Brzjavna adresa: Željezara Vareš

Telefon interurban broj: 2, 3, 4 i 5

Salonska peć za ugljen.

Rudarski proizvodi: hematit sa garantovanom sadržinom
željeza od 60% na više. Prženi siderit i limonit.

Proizvodi visokih peći: sivo željezo taljeno sa drvenim
ugljem za ljevaonice. Belo željezo i besemersko željezo
za čelik.

Metalni odjeli: od bronza, mjeđi, bakra, aluminija - sirovo
i apretirano. Specialni fosforni bronzi za velika naprezanja.

Strojni delovi: za svakovrsnu industriju. — Kompletne
transmisiye itd.

Odjeli od sivog željeza: vodovodne i plinske cevi sviju
dimenzija prema normalijama nemačkih inženjera sa kol-
čakom i pelešom, sa svim armaturama. Građevinski ljev,
kao stupovi, armature za kanalizaciju, kompletne ljevane
ograđe itd.

Trgovački ljev: specijalni ljev otporan protiv vatre i kise-
linama. Strojni ljev kao remenice, ležaji, spojke, sloganovi
(Radsätze) u sirovom stanju i apretirano u vlastitim ra-
dionicama.

JADRANSKA PLOVIDBA D. D. ★ SUŠAK

sa svojih 60 parobroda podržava službu na 47 redovitih pruga, uzduž cijele domaće obale, Albanije, Grčke i Turske do Smirne, u vezi sa Rijekom, Trstom i Venecijom. — Sva točna kretanja parobroda razabiru se iz plovidbenog reda, kojega društvo šalje na zahtev badava. — Društvo ima u Sušaku vlastiti odpremni ured (Speditions bureau).

Interurbani telefoni: broj 2-36 i 2-37
Brzozaj: JADROPOLOV

MILKO KRAPEŽ - URAR

LJUBLJANA, JURČIČEV TRG 3

se priporoča

vsem bratom in sestram.

KAMNOŠEŠKA INDUSTRIJA USTANOVljENA 1860.

Alojzij Vodnik

LJUBLJANA, poleg GLAVNEGO KOLODVORA Cerkvena umetna dela: altari, prižnice, obhajilne mize itd. Marmornate plošče za mobilije, elektromonterje, strojorje, trgovske pulle, mesnice kopalnice, stopništa in veže v vseh barvah. Nagrobnii spomeniki, mavzoleji, rodbinske grobnice, kapele. Marmornati kamini za salone in elegančna stanovanja, kameniti llijaki za kuhinje i. t. d.

Sokolom Sokolicam in sokolskim knjižnicam

priporočamo v nakup:

Jedrilič: Kratka srpska ili hrvatska slovničica. I. del. Broš. Din 5 —
Jedrilič: Kratka srpska ili hrvatska slovničica. II. del. Broš. Din 6 —
Jedrilič: Kratki pregled hrvatske i srpske književnosti. Broš. Din 10 —
Mencej: Kratka srbska gramatika in čitanka. Broš. Din 5 —
Petrović: Srpski pravopis. Broš. Din 6 —
Prohaska: Pregled savremene hrvatsko-srpske književnosti. Broš. Din 44 —
Vlahov: Historija češkoslovaške književnosti. Broš. Din 22 —

NAROČILA SPREJEMA IN IZVRSUJE
UČITELJSKA KNJIGARNA v Ljubljani

Sokolom planincem in ljubiteljem prirode

priporočamo iz lastne založbe:

Bučar, Slovenski metuljar. Broš. Din 12 —
Kabaj, Cerkniško jezero in okolica. Vez. Din 40 —
Kunaver, Na planine! Vez. Din 28 —
Kunaver, Kraški svet in njegovi pojavi. Vez. Din 38 —
Vsaka knjiga bogato ilustrirana.

Direktna naročila na založništvo:

Učiteljska knjigarna v Ljubljani.

Dežnike in solnčnike

v največji izbiri priporoča po nizkih cenah

L. MIKUŠ
LJUBLJANA - MESTNI TRG 13

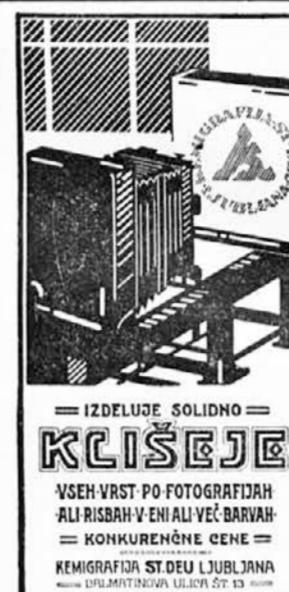
KORSIKA * LJUBLJANA

Bleiweisova c. — Aleksandrova c.
ima v zalogi vedno sveže rezane cvetje in cvetje in lončkih ter izvršuje vence, šopke in aranžmane po najnižji ceni in najfiniji obliki.
Bratska sokolska društva imajo 10 % popusta.
Telefon št. 2.341.

ALB. RUTAR

PUŠKAR
CELJE, Slomškov trg 4

priporoča vsakovrstno lovsko in žepno oružje, municio in vse lovskie potrebsčine.

IZDELUJE SOLIDNO
KCISJEJE
VSEH VRST PO FOTOGRAFIJAH
ALI RISAH V ENI ALI VEČ BARVAH
= KONKURENTNE CENE =
KEMIGRATOR STUDIO LJUBLJANA
DIREKTNA VZETJA TELEFON ŠT. 13

„JADRANSKA STRAŽA“

Udruženje za propagandu i zaštitu naših nacionalnih interesa na našem moru i primorju.

Glavni (izvršni) Odbor u Splitu. Oblasni Odbori, Mjesni Odbori i Povjereništva u svim sjedištima oblasti i ostalim mjestima naše Kraljevine, te u inostranstvu.

Članom može postati svaki punoljetni građanin Kraljevine Jugoslavije, da dužnost svakog rodoljuba, da radi za sigurnost pomorske Jugoslavije, da osniva ogranke i širi edicije, articlike te brošure o najaktuellijim pitanjima našeg mora i pomorstva itd. CUVAJMO NAŠE MORE!

J. GROBELNIK * LJUBLJANA

MESTNI TRG št. 22

Priporoča svojo veliko zalogu manufaktur-nega blaga posebno vse vrste suknja po najnižjih cenah.

EN GROS

EN DETAIL

se priporoča vsem Sokolom Domaća kuhinja, točna postrežba

Restavracija NOVI SVET

Ljubljana
Gospodarska c. 14

Za izvršitev modernih portretov ter vsakovrstnih fotografičnih slik, kakor: skupin, povečav, interjerjev i. t. d. se priporoča

Fotografični
ATELIJE
„VIKTOR“
LJUBLJANA
Knafljeva ulica 4
nasproti
Narodni tiskarni

UČITELJSKA TISKARNA

V LJUBLJANI, FRANCISČANSKA ULICA
TELEFON ŠT. 2312. RAČUN POSTNE HRANILNICE ŠT. 10.761

JE NAJMODERNEJE UREJENA IN IZVIRUJE VSA TISKARSKA DELA OD NAJPREPROSTEJŠIH DO NAJMODERNEJŠIH

Tisk šolske, mladinske, leposlovnih in znanstvene knjige; ilustrirane knjige v enobarvnem ali večbarvnem tisku; brošure in knjige v vseh nakladah, časopise, revije in mladinske liste. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. LASTNA TVORNICA ŠOLSKEGA ZVEZKOV. ZALOŽBA IN UPRAVA „SOKOLIČA“ IN „NAŠE RADOSTI“.

UČITELJSKA KNJIGARNA

V LJUBLJANI, FRANCISČANSKA ULICA

prodaja znanstvene, strokovne, lepo lojne, pripovedne in mladinske knjige kakor tudi knjige za osnovne, srednje in obrtno šolo ter imena v zalogi vsakovrstni papir, pisalni, risalni in šolski pribor in učila kakor tudi umetne in pokrajinske razglede in največji izbi.

Pošojilnica v Mariboru

Ust. I 1882.

r. z. z. o. p.

Tel. Št. 108.

Narodni dom

Sprejema hranične vloge v tekočem računu in na knjižice in jih obrestuje z dnevno razpolago po 6 %, proti odpovedi na 3 mesece po 8 %.

Daje posojila proti vključju po 8 %, na menice po 10 %.

Stanje hraničnih vlog nad Din 70,000,000 —, rezervnih zakladov nad Din 5,000,000 —.

CELJSKA POSOJILNICA, d. d.

V CELJU

VLASTNI PALAČI „NARODNI DOM“

STANJE GLAVNICE IN REZERV NAD 8,000,000 DIN
STANJE HRANILNIH VLOG NAD 65,000,000 DIN

Sprejema hranične vloge na hranične knjižice in tekoči račun ter jih izplačuje točno in nudi zanje najbolje obrestovanje in največjo varnost. Izvršuje vse bančne, kreditne in posojilne posle. — Kupuje in prodaja devize in valute. —

PODRUŽNICA V MARIBORU IN ŠOŠTANJU

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv, družba z o.z.

Centrala v Ljubljani — Lastnik Franjo Medić

Tvornice: Ljubljana-Medvode

Podružnice in skladišča: Maribor — Novi Sad

Lastni domači proizvodi:

Laneno olje, firnež, vse vrste lakov, emajlno-lakastih in oljnati barv. Kemično čiste in kemično oblepšane, kakor tudi navadne prstene barve vseh vrst in barvnih tonov, copičev, steklarskega kleja itd. znamke „MERAKL“ za obrt, trgovino in industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo.

CENE UMERJENE. — TOČNA IN SOLIDNA POSTREŽBA.